

Barraca de Cal Pinyol

Veciana

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Segur
Emplaçament Al costat de la font de Sant Jaume
Alçada: 734

Coordenades:

Latitud: 41.68358
Longitud: 1.46321
UTM Est (X): 372096
UTM Nord (Y): 4615786

Classificació

Número de fitxa 08297 - 202
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08298A006000860000IR
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dt., 06/10/2020 - 02:00

Descripció

Barraca situada a prop de la font de Sant Jaume, a Segur. Està excavada dins el marge i és de planta rectangular (2,5 x 4 m), la coberta és de teules àrabs a un sol vessant que desaigua a la façana davantera, orientada a migdia, amb bigues de fusta. Les parets són de pedra seca i conserva la porta de llinda recta i de fusta, amb una llum de 70 cm. i 1,7 m d'alçada. La porta té un marxapeu de pedra. Per l'interior, a l'extrem septentrional, la paret fa un calaix i en els dos treços superiors s'endinsa uns 40 cm

Observacions:

Davant la barraca hi havia una era de terra trepitjada i al costat una bassa de planta circular d'uns 3 metres de diàmetre i 1,5 m de fond'aria, feta de pedra seca, que servia per regar l'hortet del costat de la barraca.

Història

La tècnica de la pedra seca es caracteritza per l'ús de la pedra sense treballar i sense cap material d'unió. Les irregularitats de les lloses es corregeixen amb pedruscall. La pedra només es treballa quan ha de tenir una tasca específica, com llindes o escaires. Es tracta d'una tècnica amb uns orígens molt remots però la seva expansió es situa durant la segona meitat del segle XIX . No hi ha testimonis, ni documentació que puguin aportar una cronologia més antiga. Els condicionants que afavoreixen l'aparició de les barraques són: un increment de l'àrea cultivable que provoca la construcció de parets de pedra seca per formar feixes; una atenció més continuada que reclama el conreu de la vinya, creant la necessitat d'aixopluc i magatzem d'eines del pagès que restarà més temps lligat al camp; i, finalment, la presència d'un estrat rocós molt pròxim a la superfície.

La situació geogràfica d'aquestes barraques ve condicionada per la necessitat d'aprofitament de l'espai conreat. Podem trobar, per tant, barraques construïdes entre dues feixes de diferent nivell, sempre i quan siguin del mateix propietari. També podem trobar barraques enmig del camp, però es deu al mateix condicionant, ja que segurament es tracta d'una franja del camp rocosa o de difícil utilització pel conreu. Finalment, també podem trobar les barraques en un racó del camp, on s'amuntegaven les pedres extretes de llaurar, o fora del camp semi excavades en un marge. Segons la tipologia de la seva construcció, poden ser de planta circular o quadrangular i poden ser construccions isolades o estar adossades en un marge o altra construcció. La volta de les de planta circular es fa per aproximació de fileres. En canvi, les de planta quadrangular poden tenir la volta per aproximació de fileres o en base a un sistema piramidal. Pel que fa al tema dels constructors, es pot parlar de tres teories: l'existència de quadrilles de "barracaires" itinerants, els "sardans", o el propi pagès. L'existència del sardans s'ha recollit en el treball de Soler i Perarnau (1985) gràcies a un informant que situa aquests personatges a finals del segle XIX. Es tracta d'homes procedents de la Cerdanya, segurament la part alta de la Cerdanya, que oferien els seus serveis per a la construccions de pedra seca, com activitat complementària en èpoques climatològicament adverses en el seu lloc de residència.

Bibliografia

MARTÍN i VILASECA, Fèlix i PREIXENS i LLEVADOT, Josep (2005). Les construccions de pedra seca. Inventari de cabanes de volta, balnes murades i aljubs a les terres de Lleida. Pagès editors. Lleida.
QUERALT BOLDÚ, Ramon (2008). Les cabanes de volta de les Borges Blanques. Paisatges, fets i gent. Cossetània edicions. Valls.
SOLER i BONET, Josep M. i PERARNAU i LLORENS, Jaume (1985). "Les barraques de vinya al terme municipal d'Artés (Pla de Bages)"; dins Dovella, núm. 17. Manresa, pàgs.. 37-43.

SOLER i BONET, Josep M.(1987). "Barraques i tines, construccions per a la vinya"; dins Dovella, núm. 24. Manresa.

SOLER i BONET, Josep M.(1988). "La tècnica de la pedra seca. La construcció popular"; dins Dovella, núm. 29. Manresa, pàgs. 47-52.

SOLER i BONET, Josep Maria (2000). "La construcció en pedra seca, arquitectura, patrimoni i tradició"; dins Dovella, núm. 70. Manresa, pàgs. 9-11.

